

PROPRIETAR-DIRECTOR

Dr. AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

conform regulamen. de aplicare a tarifului comercial, categoria V.

Unitatea

REDACTOR

Prof. DUMITRU NEDA

Fioae înscrisă în Registrul de publicații al Trib. Târnava-Mică sub Nr. 2-1938.

ABONAMENTE

Pe un an . . . 200 Lei

Pe 6 luni . . . 100 Lei

Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericească — Apare în fiecare Sâmbătă

Pentru o preoțime nouă

— Spiritul care trebuie să domnească în orice adevărat Seminar —

de Pr. Leon I. Sârbu

Problema preoției nouă, fiind una din tre cele mai importante probleme, cari privesc Biserica noastră, trebuie ținută mereu la suprafață. Cu atât mai mult că intima noastră convingere — și credem că de asemenea a multora — este că preoțimea Bisericii noastre mai are și în prezent și chiar în viitor, așa cum l-a avut de altfel și în trecut, rolul minunat pe care l-a împlinit tribul lui Iuda în Izrael: Mântuirea țării și a Neamului.

Dela preoțimea noastră cei îndreptățiți așteaptă, ca să contribuie în largă măsură la reînvierea vieții spirituale a țării întregi. „Astăzi când toată lumea este în învălmășală — a spus M. Sa Regele, în Noemvrie tr., — avem datoria de a face ca țara noastră să înflorească... să înflorească moralicește“. O vrea aceasta mai ales Regele regilor, Hristos Domnul!

Ca rândurile cari urmează să fie înțelese, așa cum le intenționăm și nu altfel, ar trebui să repetăm cele spuse în introducerea articolului din nr. trecut al acestui organ. Dar n'o facem! Pentru că, ne dăm seama că am cam abuzat de spațiul prețios al „Unității“ ospitaliere.

Urmează să arătăm, că în *Seminare*, ca să se poată face pregătirea cuvenită a preotului de mâne, este neapărat de lipsă — acolo unde nu ar fi — *spiritul de familie*.

Când spunem spirit de familie, înțelegem firește *spirit creștinesc de familie*. Acest „spirit“ nu-i o știință specială ci o anumită formă de orientare a gândurilor, simțimentelor, vorbelor și a faptelor în sensul idealului creștinesc și preoțesc. Acestui spirit îi este opus spiritul lumesc. El constă într-o anumită atitudine care favorizează patimile comune: orgoliul, ambiția, sensualitatea și a. m. d. Acest spirit trebuie cu orice preț combătut și eliminat dintre zidurile sacre ale Seminarului.

Realizarea spiritului creștinesc de familie o vedem: într-o apropiere mai mare între superiori și clerici. Apropiere zilnică, pe cât numai e cu putință. Apropiere izvorită din iubire și interes altruist. Apropiere bazată pe încredere, sinceritate și respectul legilor, care nu slăbește nici nu distruge, ci chiar alimentează și mărește stima și respectul reciproc. Apropiere prin care superiorii să caute a cunoaște pe leviți tot mai bine. Așa cum sunt, cu părțile lor bune și rele. Căci menirea Seminarului este, să constate și să desvolte chemarea. Altfel e imposibil să-i formeze, să combată, să elimine spiritul lumesc din mărețea familie a Seminarului și să reproducă p

imaginea lui Hristos în sufletele tinerilor. Altfel leviții cresc ca pomii pădureți, cresc cutoși de buruienile duhului păgânesc, adus cu ei din lume. — Prin această apropiere leviții încă pot să-și cunoască mai bine superiorii; pot să se convingă mai ușor că dâșii muncesc și se jertesc pentru ei, pentru binele lor; că peste tot, ei le vreau numai binele lor și al Bisericii.

Când vorbim de *Seminare*, nu înțelegem *Academiile teologice*. Seminarul este instituție aparte, chiar și în cazul când se află în același local cu *Academia*. — Seminarul este școala militară, școala de ofițeri a *Impăratului Hristos*. Cu toate acestea el nu-i o cazarmă! Acolo însă unde nu-i spirit de familie, superiorii — vrând nevrând — se văd constrânși uneori să vorbească ori chiar să se poarte ca la cazarmă. — Seminarul nu-i nici chiar numai internat ori cămin studentesc pur și simplu. Nu-i permis să fie numai atât! El este și trebuie să fie ceva mai mult! El este o pepinieră sacră! El este — și unde nu este trebuie să fie — o oază, un colț de raiu, un lăcaș al păcii, al fericirii și al sfințeniei. *Seminarul este inima eparhiei* din care trebuie să svâcnească viața și spiritul lui Isus în toate arterele Bisericii, în toate parohiile satelor și orașelor noastre.

Seminarul este o comunitate, o familie sfântă în care toți aceia cari intră sunt frați, pe timp ce trăiesc acolo, tot mai mult. Comunitatea aceasta nu-i o mulțime confusă de tineri adunați la un loc numai așa la întâmplare. El este o tovărășie sfântă formată din tineri idealști, chemați de *Spiritul Sfânt*, cari trebuie să trăiască împreună ca frații — sub conducerea superiorilor cari trebuie să le fie părinți, — având același ideal măreț de a deveni alți Hristoși, supunându-se aceluiași regule și având aceleași îndatoriri.

Tinerii leviți, recrutați pentru a deveni preoți vin la Seminar din familii creștinești. Durere însă, că vin tot mai puțini din familii preoțești! Venind din familii creștine, clerici aduc cu ei, în măsură mai mică sau mai mare, spiritul lui Hristos. Trăind însă în lume, vin în Seminar molipsiți, în măsură mai mare sau mai mică, de spiritul lumesc, care de totului tot e potrivit spiritului creștinesc.

Venind fiecare levit cu un bagaj destul de considerabil de spirit lumesc, fiindcă în lume de obicei spiritul acesta e mai pronunțat, se pune întrebarea, care spirit va domni, în atmosfera comunității Seminarului: spiritul lui Hristos ori duhul păgânesc al lumii păcătoase?

Firese ar fi să domnească la școala Regelui Hristos spiritul genuin a lui Isus. *In realitate însă — proh dolor! — în Seminarele în cari nu există spirit de familie, spiritul creștinesc e de-a-dreptul detronat și abia dacă mai este tolerat de păgânescul duh insolent al lumii! Nu ne temem să subliniem cele spuse. Fără nici o exagerare! De aceea: „Celce are urechi de auzit, să audă!“ (Mt. 11, 15).*

Să mai pomenim cari pot fi efectele dezastruoase ale acestui duh nerușinat?! Ne îngrozim!! Totuși ca să nu rămânem datori, chiar de tot, vom pomeni în fuga condeiului câteva specimene învârstate și nu pe cele mai înspăimântătoare: ușurătatea în împrejurările cele mai solemne ale vieții, superficialitatea, pesimismul, nemulțumirea, melancolia, bădărănia, tristețea, indignarea, lipsa de sinceritate, revolta și a. m. d. Mediu admirabil, pentru că vișul să se poată lăfăi, ca la el acasă! Nu-i așa?! Inșă nicidecum pentru a se cultiva virtuțile creștinești și clericale!!

Intr'un astfel de mediu vocațiunile preoțești nu pot încolți, iar cele preexistente nu se pot desvolta ci tânjesc, sau, poate, se chiar prăpădesc. Căci unde există două spirite unitatea se face prin asimilare. Cel mai tare îl absoarbe pe cel mai slab.

„Sunt ce-i drept și excepții. Bunul Dumnezeu — le Bon Dieu, spune *Fr. Charmot*, S. I., în *L'ame de l'éducation*, — nu vrea să fie pe toată linia victima dezertărilor noastre dela datorie. Cazurile excepționale însă nu constituie rânduiala providențială, nici mersul normal și logic al darurilor divine“.

A constata relele nu e lucru mare. Este mai greu însă ca să le prevenim și — acolo unde s'au înrădăcinat — să le îndreptăm.

Ar fi însă o greșală enormă să se creadă că realizarea și menținerea spiritului de familie, apoi peste tot formarea preoției nouă, în *Seminare*, ar cădea mai ales — ori chiar numai — în sarcina spiritualului. Căci, afară de atelierul său, unde-i chemat să facă îndrumarea sufletească și unde-i nu numai părinte ci și prieten, apoi afară de scaunul mărturisirii, de amvon și altar unde prin eselență este locșitorul lui Hristos, — *spiritualul este mai puțin chemat decât oricare altul dintre cei chemați să contribuie la crearea și menținerea spiritului de care vorbim*. El are dreptul și datorința să pretindă acest spirit — această atmosferă sufletească — fără de care roadele trudei sale ar putea fi obstacolate, paralizate și chiar zădărnice.

Instalarea Preasf. Vasile Aftenie la București s'a făcut Dumineca trecută în cadre impresionante, la biserica noastră din Str. Polonă. La Sfânta slujbă arhierească, oficiată în sobor de preoți, a participat, cu fierească elevație spirituală, mulțime mare și aleasă. Din Blaj erau de față: pâr. Iuliu Maior,

d. Aug. Popa, păr. Dr. Septimiu Todoran, Eug. Ciunganu, Nic. Roman. Din București și din alte părți ale Țării: Dr. Z. Păclișanu, Ștefan Pop, Dr. N. Popa, Dr. Valer Pop. Gh. Cipăianu, Adrian Oțoiu, Aug. Caliani, Dr. Leonida Pop, păr. Cismașiu (Brăila), păr. I. Mihaiu (Galați), dna Gabriela dr. Bănciu și alții mulți.

Cu acest prilej sărbătoreasc Preasf. Vasile a făcut, în cuvinte simțite, apologia spiritului de jertfă pentru Biserică și Neam, spirit de care Blajul lui Inochentie Micu a dat atâtea dovezi strălucite. Și va mai da. — După slujba bisericească au avut loc recepțiile la oficiul protopopesc. Tuturor celor cari i-au prezintat omagii și urări de bine, le-a răspuns noul arhieru, pe care îl așteaptă atâtea îndatoriri grele.

Danie marinimoasă. Cea mai veche societate română de femei din Capitala Ardealului, Reuniunea „Sf. Maria” din Cluj, a avut zilele trecute o mângâiere creștinească dintre cele mai înalte și mai alese. Și anume: a pus, în cadre sărbătorești, la dispoziția Secției Chirurgicale a Spitalului Militar al Corpului VI Armată, ca donațiune, 100 de paturi pentru trupă și 10 paturi pentru saloanele ofițerilor, împreună cu schimburile necesare, pansamente, instrumente medicale, veselă și rechizite pentru sălile de bolnavi, în 9 vitrine.

Gândul acesta măreț al Reuniunii, — cum a accentuat dna *Livia Dr. Boilă* în cuvântarea-i ocazională — l-a realizat credința creștină, care are drept temelie cea mai importantă virtute: iubirea de aproapele. Sentimentul acesta de dragoste, la care s'a apelat când cu *colecta* întreprinsă de „Uniunea Mariană a Femeilor Române Unite din eparhia Cluj-Gherla” de sub presidenția Dnei *Ida A. Breban*, a făcut să se adune cele 111.330 Lei din care sumă s'au cumpărat celea înșirate mai sus. Din eparhie au contribuit cu bani reuniunile mariane de femei din Bistrița (5000 Lei), Beclean (3.500), Năsăud (3220), Bogdana (3650), Arh. Ocna Dejului (5000), Arcalia (1.200), Ilva Mare-Luncă (2.900), Cățcău 200), Aschileul Mic (850), Botin (6.900), Gădă-

lin (2.850), Sâmboleni (1.500), Mălin (3 300), Livada Someș (2.450), Buza (2.250), Topa mică (2510) iar păr. Breban, prepozit 3000 Lei. — Din Cluj au dăruit: Maria Agârbiceanu 3000 Lei; Uniunea femeilor Evreice 3000 Lei; Lidia Gabor 1850 Lei; C. Petrescu Ercea, Nicolae Soșca, dna Dr. Balázs și Banca de Scont, câte 1000 Lei; Iosif Farkas, Ana Diamant, „Ufarom”, câte 3000 Lei; Soc. „Iris” 9000 Lei; Soc. „Cărmidăria Orașului” 6000 Lei, Prima Ardeleana 15.000 Lei și alții alte sume între 500 — 100 Lei.

La predarea donației, menționate mai sus, Preasf. Iuliu Hossu a fost reprezentat de păr. *Dr. Titus Malaiu*, canonic clujan.

Pro memoria:

Amintiri despre † Dr. I. Tr. Marianescu

„Rânduit este omului odată să moară”, când măsura vieții se plinește! Oricât era de îndelung suferind, viermele neadormit al morbului i-a ros pe încetul firul și așa subțire al al acestei amărâte de vieți. Vestea morții sale a cauzat multe regrete sincere, dar pe noi cibenii ne-a atins în mod deosebit de dureros trista veste a morții fostului nostru scump, drag și neuitat părinte sufletesc în vremi de amară restriște.

Este fără îndoială indeobște cunoscută istoria Cibului, atât în sânul Bisericii noastre, cât și în cea adversară. Ba pe timpul său în 1924 în Țară și străinătate. Mai puțin însă vor fi știut că primul merit al restaurării acestei sdruncinate parohii a fost a preotului misionar din acea vreme — și ceva mai târziu canonic lector, prelat papal și vicar general episcopesc al Sf. noastre Episcopii a Lugojului: — *Dr. Ioan Traian Marianescu*.

Ca un adevărat misionar ce era, nu s'a dat bătut de vorbe și nu s'a înfricat de injurături ordinare, de amenințări cu bâta și cu pietre asupra capului și nu și-a părăsit misiunea în 1924, decât escortat ca un criminal sub două arme, la porunca fostului primar și — atunci — crud prigonitor *Dionisie Popa*, pentru

ca la a două revenire la Cib a Misionarului (1926) să fie convertit la Sf. Unire și fostul său prigonitor, groaza și spaima uniților dela Cib, în aceeași zi binecuvântată (14 Nov. 1926) când am fost convertit și eu.

După convertirea noastră, a două dușmani, eu cleric ortodox și Dion. Popa primar — prigonitor, zic după acest miracol al împăcării noastre în Sf. Unire și a readucerii imediate la matcă a vre-o 60 suflete ce defecționaseră, apoi alte vre-o 60 neoconvertite, nu-i mirare că Sf. Mitropolie a Sibiului s'a tulburat și cu adresa Nr. 12811 din 4 Dec. 1937 cerea urgent Onor. Minister al Cultelor și Artelor: „...prezența misionarului gr.-cat. între credincioșii noștri constituie o provocare și o sfidare a autorităților competente de stat. Credem că e cazul de a dispune autorităților administrative să îndepărteze de acolo pe misionarul unit, spre a nu tulbura liniștea credincioșilor noștri.” — La care acuză falsă misionarul a răspuns printr'un act de 10 puncte, constituind un minunat document în istoria luptelor confesionale — la Cib ca și aiurea și care document la timpul său va fi publicat.

Da, cu un biserican de elită cum îl numim „Unirea” noastră cu drept cuvânt — mai puțin Om de-o capacitate intelectuală extraordinară, de-o cultură și o fineță desăvârșită, iar ca preot de-o puritate imaculată. Și când omul își ia drumul veșniciei numai atât dac'ar fi lăsat în lume cât o dără de lumină în urma unei comete cerești — vorba unui filosof indian, — totuși a lăsat mult, pentru ca să bine merite pomenirea celor rămași în urma sa! Credem că Dr. Marianescu a lăsat mai mult!

Pe lângă activitatea sa de neîntrecut misionar, înzestrat de Pronie cu un rar talent oratoric și cu o voce blândă și dulce de un farmec deosebit, susținut și de un fel unic de gesturi atât de grațioase, dânsul a dezvoltat precum se știe, și o frumoasă activitate literară: minunata traducere din italienește, *Geni Galgani*; apoi: în biblioteca lugojană „Să fie lumină”: Neunirea cea mare și Creștini rădăciți, și o serie de articole prin diferite ziare. Și dacă n'a scris mai mult — cum ar fi dorit

o o Foiața „Unirii” o o

România și Italia, cu prilegiul sărbătorii restaurației.

Conferința d-lui prof. univ dr. CLAUDIU ISO-PESCU la radio Bari-Roma pentru Români.

În această zi de mare sărbătoare, popas de bucurie pentru țara întregă, e pentru mine o deosebită onoare invitația ce mi s'a făcut de a Vă vorbi D-voastră, iubitorilor compatrioți, după-ce în anii trecuți am avut bucuria să prăznesc Restaurația în noua Italie imperială proslăvind fraților italieni pe „Voevodul culturii românești”, apoi pe Regele Renașterii noastre, iar la 1939 noua metodă a M. S. de educație a tineretului prin Straja Țării. Și adânc recunoscători trebuie să fim cu toții Ministerului Culturii Populare din Roma și pentru nobilul gest de a fi dat lui Eusebie Vicoli prilejul să povestească aici la radio marele răsănit de iubire pentru Italia, trezit de rara primire ce s'a făcut în Februarie delegației tineretului român, iar colegului Giulio Bertoni să arate Italianilor din străinătate opera Regelui culturii noastre și legături intelectuale italo-române.

În vremile acestea de adâncă zguduire a lumii, când sufletele și mințile românești se îndreaptă cu iubire și încredere mărită spre

puternica Italie fascistă și spre genialul ei Duce, cred că nu va fi de prisos dacă ne vom reaminti fapte mai importante și încă prea puțin cunoscute din trecutul țărilor noastre surori. Și aceasta mai ales din pricina că pretutindeni peste hotarele țării se afirmă cu tărie, iar la noi foarte mulți sunt încă convinși că occidentalizarea spiritului românesc s'ar datoră numai culturii franceze și prea puțin se cunosc influențele, îndreptările și îndemnurile ce cu atâta îmbelșugare le-am primit de la marea civilizație italică, care a dăruit lumii patru capodopere: Imperiul roman, Biserica romană, Renașterea (intelectuală și estetică) și Fascismul (noua concepție de civilizație a veacului nostru).

Dacă am binemeritat ca pentru veșnicie să se desfășoare pe marmora de pe Columna lui Traian din Cetatea eternă mărețul act de naștere și de nobleță a poporului nostru prin miraculoasa păstrare a majestății sigilului Romei în limbă, nume, în cel dintâiu fond al creștinismului nostru și în atâtea tradiții și obiceiuri, n'avem voie să uităm că, după-ce ne-am strecurat prin bântuirea tuturor Năvălirilor, ca printr'o noapte grea fără lumină din ceruri, din Italia ne-au venit cele dintâi binefaceri de viață civilizată. Genuvezi, cari până la începutul veacului al 15-lea au avut în stăpânirea lor Chilia și Cetatea Albă, și apoi Venețieni au venit pe țărnișurile Euxinului și la

gurile Dunării ca negustori din Caffa Crimeei și din Bizanț aducându-ne mărfuri de elementară necesitate, dar și de lux, și dându-ne astfel îndemnuri pentru o nouă viață. Tot Italianii au întemeiat la noi și cele dintâi școli (cuvânt derivat din italianescul: *spezerie*) unde se vindeau și mirodenii, vâpsele vegetale și zaharicale; cea dintâi monetă românească a fost *ducatul*, iar Italianii au fost la noi cei dintâi vameși și bancheri. Din Italie ne-a venit și știința doctorească prin medici genuvezi, și venețieni. Si'n vremea când pe nostru creștinism neamul nostru se jertfea la Dăunăre având un rol de istorie universală, pe truce apăra și Apusul de năvălirea păgână cu scopul de a întări credința creștină, s'au întărit la noi primele cărți religioase buchii de origine venețiană, iar meșterii din Italia au contribuit la o însemnată influență italiană ce se simte în stilul unor cetăți basarabene, în inscripții funerare și mai ales în strălucitul veșmânt al zugrăvelii exterioare a atâtor minunate locașuri sfinte. Stilul brâncovenesc de mai târziu, care a fost temelul stilului românesc, citadin, arată o inspirație venețiană în meșteșugul de clădire.

Și cea dintâi hrană nouă a sufletului nostru, ce trăia în creștinism și pentru creștinism, am primit-o indirect tot din Italia, prin traducerea povestirii fantastice despre faptele marelui Alexandru Machedon, prin acea a po-

unii, — faptul acesta își are și el justificarea sa. Pe lângă boala chinuitoare (diabet și rană la picior) mai era și foarte ocupat cu corespondența oficioasă pe care o purta punctual și conștiincios. Și de altfel principiul său era: Hristos a vestit cuvântul cu grai viu, iar pe Apostoli i-a trimis să învețe, nu să scrie! Și într'adevăr, pe unde a fost în misiuni și a ținut conferințe, la orașe și sate, a lăsat urme de neuit în rândurile ascultătorilor săi. Așa, mi-aduc aminte de misiunile dela Sf. Nicolae al anului 1926 din frunța noastră parohie Zlatna, în vremea păstoririi pâr. protopop Iacob Domșa, cu care prilej s'au apropiat de sf. Taine toți credincioșii noștri de acolo, începând cu distinsa familie Albini și până la ultimul rom.

Avea o prudență și o prezență de spirit impresionantă. În iarna anului 1927 adunaserăm piatră pentru fundamentul bisericii noi de aici din Cib-sat. Răuvoitorii încercau să vâre iatrigă și neîncredere în rândul credincioșilor noștri, zicându-le: „Credeți voi că biserică va face popa ăsta cu piatră? Nici vorbă! De unde are el atâția bani? Poate vă îngrediți grădina cu zid, ori va lăsa s'o macine vremea, dacă nu va licita-o și tot noi vom cumpăra-o.“ Părintele Marianescu le-a spus că nu va fi nici una nici alta, ci vom face niște „temniți“ unde vom băga pe toți răii care nu-și încap în pieile lor...

În pasesimile anului 1928 murise aici la o casă un cerșitor. Prințul, o „vulpe de a lui Irod“ vine și-l încearcă pe pâr. Marianescu: n'ar fi dispus să-l înmormânteze pe acel cerșitor ortodox, dat fiind că ortodocșii și așa n'au preot în loc. C'o voce cadentă îi ripostează: „Mie nu-mi trebuie oameni morți — ci vii!..“

Tot în primăvara aceea îl însoțeam, ca de regulă, la o feștanie și maslu în Cheile-Cibului la o familie de-a noastră. În drum dăm peste vre-o 3-4 oameni chinându-se să scoată un car dintr'un pârâu adânc. „Hai Sabine să dăm ajutor!“ Și punând mâinile bărbătește, săltărăm carul sus pe țărnire. — „Vă mulțumim și Dumnezeu să vă ajute“, rostesc oa-

menii. — Iar părintele Marianescu: „Pentru puțin, dragii mei. Dar să țineți minte un lucru: Iată ce face unirea!..“

...Și au trecut ca un vis și acelea zile de fericită și neuitată apostolie cu adevărat misionară, cutreerând pretutindeni, bine făcând și tuturor toate făcându-se. — Sfaturile însă și pildele lui atât de practice și eficace în viața mea pastorală aici, ca succesor al său, mi-s bune și de folos până la moarte!

Recunoștința mea deși modestă și a turmulii mele drept cuvântătoare, cu pioase rugăciuni, parastase, Sf. Liturghii și pomeniri zilnice, să-i fie bineprimitul nostru omagiu și ofrandă către Părintele Luminilor, pentru odihna și memoria alesului preot al Domnului, Canonul Ioan Traian oarecând Marianescu! Binecuvântată să-i fie memoria și 'n veci pomenirea!!!

Pr. Sabin Olea

Partidul Națiunii. Cu data de 21 Iunie c. a fost promulgat *Decretul-Lege* pentru transformarea Frontului Renașterii Naționale în *Partidul Națiunii*. Art. 1 al acestui Decret sună așa: „Frontul Renașterii Naționale“ devine Partid unic și totalitar sub denumirea de „Partidul Națiunii“. — El va funcționa sub directă conducere supremă a Majestății Sale Regelui.“

Șef de Stat Major al Partidului Națiunii a fost numit d. *Ernest Urdărianu*, ministrul Casei Regale, iar d. *Victor Moldovanu* a fost numit secretar general al Partidului.

Inscrierile în partid — evreii nu pot intra în el! — se încep în 1 Iulie c. Rostul acestui Partid este în primul rând cel cuprins în marșul său („Pe-al nostru steag e scris unire“): deplina unificare sufletească a tuturor fiilor Neamului. — Cum a spus-o Suveranul în cuvântul rostit la radio în seara zilei de 22 Iunie c.: „Un singur țel, un singur gând, un singur avânt, o singură acțiune și un singur suflet trebuie să străbată ca un fior de reînnoire toată Națiunea și să magnetizeze toate străduințele de muncă a tuturor.“

Activitatea misionară a catolicilor din Slovacia. La *Trencén* de curând a avut loc o impunătoare serbare pentru ajutorarea Misiunilor catolice din streinătate la care au luat parte reprezentanții înaltului cler, în mijlocul unui frumos număr de intelectuali și a unei mari afluențe a populației din jur. Societatea slovacă pentru ajutorarea Misiunilor numără azi 90.000 membrii; pe anul 1939 s'au colectat 943.000 ks., din care sumă 870.000 ks., au fost trimise la Roma operei Propaganda fide.

Ținând cont de greutatea cu cari se luptă Statul slovac și că rezervele de acoperire dela banca lor națională s'au format mare parte prin danii benevole de bijuterii și aur, efortul și entuziasmul lor pentru ajutorarea Misiunilor catolice apare cu atât mai frumos. În mijlocul lipsurilor și a periculelor de tot felul, fac dovadă de o mare dragoste pentru Credință și de un înalt spirit de jertfă.

Slovacia numără circa 200 misionari cari își exercită ministerul lor în America de Sud, în China, în Japonia, în Indii și pe Filipine. (fms).

Locuri vacante de preoți militari.

Dela loc competent se face cunoscut, celor pe cari îi privește că, în ziua de 25 Septembrie a. c., se va ținea în localul Școlii de Aplicații din *București*, (strada Isvoř 137), concursul pentru ocuparea a 21 locuri vacante de preoți militari activi, cu gradul de căpitan. — Locurile sunt repartizate astfel: 12 locuri pentru ortodoci; 4 pentru greco-catolici; 3 pentru romano-catolici și 2 pentru reformați.

Concursul va avea loc în fața unei comisiuni, și va consta dintr'o probă scrisă și una orală. Proba scrisă va consta dintr'o serie de cinci chestiuni de ordin religios și general-cultural, hotărâte de către Comisiune iar proba orală va fi asupra cunoștințelor din teologie, istoria și geografia României, literatura limbei române, igienă și noțiuni despre organizarea armatei, precum și o dizertație orală cu subiect religios.

Candidații vor înainta la *Inspectoratul Clerului Militar* din *Alba-Iulia*, cel mai târziu

vestirii morale „Floarea Darurilor“ și prin acea învățăturilor și sfaturilor din *Pilde Filosofoști*, iar prima noastră legislație mireană, *Pravila* lui Vasile Lupu, e în parte o compilație dudă scrieri italiene.

Dar dacă ne-am înălțat mereu, dacă ne-am întărit ce mai rămăsese din ființa noastră în continuele lupte cu dușmanii Romei și ai lui Hristos, dacă ne-am creat un măreț și nou ideal de viață și de împlinirea misiunii noastre istorice, toate acestea le datorăm formării conștiinței noastre naționale, care trebuia să izvoarească din redobândirea credinței în ilustra noastră obârșie latină și care tot din Italia ne-a venit, întâi prin Polonia la cronicarii noștri, — de aceea cu drept cuvânt s'a spus că începuturile literaturii noastre originale sunt un dar al Renașterii italiene, — iar mai târziu din Roma prin școala latinistă ardeleană. Prin descoperirea latinității noastre, făcută în veacul al 15-lea de către humaniștii italieni, s'a ridicat pe încetul perdeaua greoaie de dispreț și de umilință ce ne acoperea. Aureola Romei încunjura iar fruntea țaranului rob și a boierimii supuse tuturor poftelor habsburgo-asiatice.

Primele adevărate reprezentații teatrale la noi au fost piese italiene jucate în limba italiană, iar cele lirice în românește au fost traduceri de opere italiene. Și o lume nouă, adevărata civilizație italiană de atunci, ne-a

fost relevată prin cartea lui Dinicu Golescu, care ne dădea Italia drept exemplu pentru propășirea patriei și pentru o nouă viață sufletească și materială, deșteptând astfel în suflete românești iubire și admirație pentru acest raiu pământesc.

Ar fi de prisos să arătăm importanța curentului italianist, dar voi sublinia că traducerile din atât de frumoasa literatură italiană, și-au avut rostul lor în formarea gustului și literaturii românești; Asachi și Eliade. au pregătit calea rodnică pentru adevărații scriitori de mai târziu, dintre cari cei mai de seamă ca Alexandri, Eminescu, Delavrancea, Duiliu Zamfirescu, Jorga, Coșbuc, Vlahuță, Goga au fost în epoca plinei influențe franceze și germane — adânci cunoscători de scrieri italiene, a căror pătrundere i-a făcut să le vibreze în suflet o atât de armonioasă coardă.

Dar nu mai puțin interesantă e analogia dintre luptele duse de cele două popoare în vremea Renașterii politice. Singurele neolatine încă subjugate și despărțite în state mici, ele au făcut cel dintâi pas hotărâtor spre neatâr-nare după războiul din Crimeea și regatul Sardiniei, prin glasul lui Cavour, a susținut energetic la Congresul dela Paris (1858) unirea noastră, care însă s'a realizat împotriva hotărârii Congresului prin dubla alegere a lui Cuza Vodă și aceasta a fost imediat recunoscută oficial de guvernul sard și abia mai târziu de cel

francez și englez. Această alegere, creație doctrinară românească, a fost luată ca exemplu și urmată de plebiscitele cari din stătuțele mici au creat primul Regat al Italiei. De mare simpatie ne bucuram atunci prin presa italiană grație mai ales hărniciei unor buni români! Precum la 1595 o sută de toscani au luptat în rândurile oștilor lui Mihai Viteazul la Giurgiu, tot așa mulți ardeleni au contribuit, sub comanda lui Garibaldi, la cucerirea Siciliei, iar misiunea de ofițeri, trimisă de Cuza Vodă la Turin, a dat dovadă de vitejie românească la Gaeta. Când Roma a devenit la 1870 capitala Italiei, Români au fost *cel dintâi și unicul popor* care prin parlament a felicitat Italia și aceasta la rândul ei a fost primul stat care a recunoscut oficial și fără condiții independența noastră la 1879. De atunci legăturile dintre cele două țări au devenit tot mai bune: la 1890 prințul moștenitor, M. S. Regele-Împărat de azi trecând prin Ardeal, unde caldele ovații românești au dovedit iubire și nădejdi pentru desrobirea lor, a vizitat România, primit cu marele entuziasm ce l-a găsit la 1913 în Italia Domnul nostru de azi, M. S. Regele Carol II. Declarând la 1914 neutralitatea noastră, au urmat exemplul Italiei, iar jertfele de 800.000 de tinere vieți nu ne-ar fi at reintregirea și unitatea noastră națională între hotarele fixate de principiul naționalităților preconizat de apostolul italian

până la 20 Sept. a. c., cererile însoțite de următoarele acte:

1) Extractul de naștere prin care să se constate că vârsta candidatului nu este mai mare de 35 de ani; 2) Actul de studii prin care candidatul să facă dovada că posedă licența sau doctoratul în teologie, sau Acad. teologică pentru cei de rit ortodox sau studii teologice echivalente recunoscute de Ministerul Cultelor, pentru cei de rituri minoritare; 3) Certificatul eliberat de chiriarhul sau șeful religios respectiv prin care să se constate că are o practică pastorală de cel puțin 3 ani și că are o purtare bună; 4) Declarația autenticată de Tribunal, prin care se obligă a servi în armată ca preot militar activ, timp de 9 ani neîntrerupți; 5) Un certificat doveditor că este cetățean român (naționalitate) și 6) Recipisa administrației financiare, prin care să se constate că a depus suma de lei una mie pe seama Inspectoratului Clerului Militar ca taxă de examen.

Orice informațiuni, se pot cere dela Inspectoratul Clerului Militar din Alba-Iulia.

Știri mărunte

Comisiunea catehetică mitropolitană s'a întrunit Miercuri (26/9 940), sala profesorilor dela liceu, sub presidenția pâr. canonic I. Moldovan pentru fixarea definitivă a Programului analitic a învățământului religios secundar. Secretar pâr. Dr. I. Suci. Din membrii externi au participat la lucrările acestei comisii: pâr. canonic I. Georgescu-Oradea, O. Popa-Cluj și Berinde-Lupeni. Au trimis adeziuni sau observațiuni în scris: PP. N. Brinzeu-Lugoj, T. Mălăiu-Cluj, A. Filipașcu-Sighet. În afară de programa analitică amintită, s'au prezentat și câteva dări de seamă. Intre altele una despre mss-ul Pilde și istorioare, menite să illustreze lecțiile de catehism.

Giuseppe Mazzini, dacă viteaza armată italiană n'ar fi distrus la Vittorio Veneto imperiul habsburgic.

Prin revoluția regală și națională din Februarie 1938 a Regelui Renașterii noastre, suntem mai apropiați ca oricând de Italia: ca și această mare și puternică țară fascistă, suntem și noi stat totalitar, cu un singur partid politic și cu parlament corporativ. Pe lângă limbă, atât de soră cu cea italiană, pe lângă legături tot mai strânse culturale și economice, ne apropiem azi și din punct de vedere geografic, căci pajura Romei și lictorul fascist în Albania au făcut din Italia cea mai mare putere balcanică; de aceea noi Români, insulă latină într-o mare de alte neamuri, vedem în Italia cea mai sigură garanție a apărării civilizației latine în această parte a lumii.

Sărbătorind din adâncul sufletelor glorioasă și providențială domnie de 10 ani a celui mai mare și înțelept Monarh ce ni l-a dăruit destinul, gândul nostru al tuturor și mai, ales al tineretului străjeresc, al cărui Comandant Teofil Sidorovici prin recenta vizită, pentru care am avut eu bucuria să-i obțin invitația oficială, a legat puternic sufletul tinerimii celor două țări, se îndreaptă spre Roma și Italia imperială ca spre țara de minuni, de unde au pornit în Dacia strămoșii noștri, ca să învețe marea virtute a unui mare popor strâns unit într-o solidaritate de nezdruccinat în jurul unui genial Conducător intru împlinirea destinului istoric.

Nou licențiați. La examenele pentru licență în teologie din Iunie c. cari au avut loc la Academia noastră Teologică din Blaj au reușit doi candidați: pâr. *Vasile Cristea*, călugăr asumpționist și pâr. *Roman Nemeș*, preot în Suplacul de Bărcău (jud. Bihor). — Felicitările noastre!

De dragul sufletelor. În zilele de 22-24 Iunie c., credincioșii noștri din *Sâncel* au avut parte de mari bucurii sufletești: li-s'au ținut sfinte *misiuni populare*, vestitor al cuvântului fiind pâr. *Dumitru Neda*, canonic mitropolitan. La ascultarea numeroaselor spovedanii au dat ajutor și pâr. V. Smighelschi, pensionar, fost paroh al Sâncelului; pâr. Costea, pensionar, din Spini; pâr. Ghizdavu din Iclod și pâr. Gh. Gânța, actualul preot al Sâncelului.

— Tot atunci pâr. *Liviu Chinezu*, prof. de teol. în Blaj, a ținut la *Șard* conferințe religioase pe seama, mai ales, a membrilor Reuniunii Mariane din numita parohie frunțasă.

În parochia Rus-Șindrești (jud. Satu-Mare) în zilele de 23 și 24 Iunie, în bisericile din ambele comune s'a făcut binecuvântarea icoanelor „Calea Crucii“ de către Pâr. *Lucian Pop* călugăr basilitan dela Bixad. Icoanele sunt pictură pe pânză. Au costat pentru câte o biserică 10.000 Lei. Bani au fost dăruți de membrele *Reuniunii Mariane și alți credincioși*. Mărturisiri și cuminecări au fost în Rus 209, iar în Șindrești 97. La mărturisiri a dat ajutor și Pâr. Vasile Bârsan preotul din loc. (*Coresp.*)

Locale. Dumineca viitoare, a treis după Rusalii, va predica în catedrală, pâr. *Dr. Leon I. Sârbu*, duhovnicul Seminarului Teologic din Blaj.

— La examenele de *bacalaureat* din Iunie c., dela liceul „Sf. Vasile“ s'au înscris 78 elevi și eleve. Au reușit la scris: 78, la oral: 68. — La liceul comercial s'au prezentat la *bacalaureat* 35. Au reușit la scris: 30; la oral: 26. — La examenul de *capacitate* s'au înscris 70 de candidați și candidate. Au reușit la scris: 70; la oral: 70.

Fiii Sărăcuțului din Assisi. E impresionant de mare numărul acestor fii. Inafară de minoriți și capucini, cari sunt și ei cu miile, franciscanii cari trăiesc în mănăstiri dau un total de 24.736 ieromonahi și monahi. Călugărițe franciscane zise și clarisse sunt 60.832. Terțiare franciscane cari trăiesc în mănăstiri sunt 62.114. Terțiari și terțiare franciscane cari trăiesc în lume, sunt 1.777.411.

Clopotul celor căzuți în războiu. Se află în *Roveretto* (Italia) și a fost sfințit în 27 Maiu c. de episcopul Rauzi al Triestului. Clopotul acesta, care-i unul dintre cele mai mari ale lumii, a fost turnat mulțumită contribuțiilor bănești a nu mai puțin de 18 state ce luaseră parte la războiul mondial din 1914—918 și e închinat amintirii tuturor celor ce au căzut în acel războiu, fără deosebire de neam ori credință. Actul sfânt a fost săvârșit în prezența prințului Chigi, marele măestru al ordinului cavalerilor de Malta.

Ingineri la închinare. Patronul inginerilor spanioli este Sf. Fernando. În cinstea acestui sfânt s'au ținut acum de curând serbări înălțătoare în lungul și latul Spaniei. Inginerii militari au premers cu pilda bună. Au improvisat altare în curțile cazematelor și le-au împodobit cu icoana Sfântului și s'au îngrijit ca la sf. liturghie slujită la acele altare să fie de față nu numai personalul militar, ci și autoritățile civile.

Mulțumită publică. Curatoratul bisericii române din *Gusu*, jud. Sibiu, mulțumește domnului *Iuliu V. Albini* din Zlatna, pentru Topografia Seminarului Teologic gr-cat. Blaj

frumoasa donație în suma de 2000 Lei, făcută bisericii, cu ocazia sf. sărbători ale Invierii din acest an. — Deasemenea mai mulțumește și celor 20 donatori din anii din urmă, cari au donat sf. bisericii următoarele: Un chivot, o cutie pentru sf. Cuminecătura, 2 prapori noi, 10 icoane mari și câteva mai mici, cărțile bisericii, fețe de masă și bani la repararea și zugrăvirea sf. bisericii. — Valoarea acestor lucruri se ridică la câteva zeci de mii Lei. — Bunul Dumnezeu să le facă parte de fericirea de veci. — În numele curatorului: *Pr. Iosif Cristian.*

Aviz. Membrii Asociației preoțești „Sf. Nichita al Remesianei“, sunt rugați să ia parte la exercițiile spirituale anuale și la adunarea generală, cari se vor ține la *Obreja*, (trenurile personale opresc la Halta Cisteiu), în zilele de 8—12 Iulie 1940. — Pot lua parte la aceste sfinte exerciții și alți preoți celibi ori văduvi, dar numai după ce vor aviza conducerea în prealabil. (*Pr. Liviu Chinezu*, Blaj).

Telefonul „Unirii“

Chităm cu mulțumire primirea următoarelor abonamente: Câte 200 Lei pe 1940: Bis. Romano-catolică, Galați. Oficiul parohial Finiș. V. Stoica, Iași.

Alte sume: Ilarie Boroș, Gherla 400 Lei pe 1938-1939. — Dr. I. Luca, Năsăud 500 Lei din 1 Iulie 1937-31 Dec. 1939. — E. Dragomir, Copalnic-Mănăstur 900 Lei din 1 Iulie 1936-31 Dec. 1940. — A. Papiu, Stăna 150 Lei din 1 April—31 Dec. 1939. — D. Scurtu, Brașov 300 Lei din 1 Iulie 1938-31 Dec. 1939. — Ing. P. Suluțiu, Brașov 300 Lei din 1 Ianuarie 1939—30 Iunie 1940. — I. Pașca, Sebeș 400 Lei pe 1939-1940. — B. Morariu, Assisi 1200 Lei 1938-1940. — I. Chirvai, Ainaș 500 Lei 1 Iulie 1936-31 Dec. 1938. — Of. parohial, Pata 800 Lei 1937-1940. — Oficiul parohial Iadara 400 Lei 1938-1939. — A. Georgiu, Chiuești, 200 Lei pe 1937. — O. Dr. Vicas, Arad 200 pe 1941. — Nic. Bejan, notar Cătăluș 100 Lei din 1 Iunie — 1 Dec. 1940. — P. Rusu, Pecica Română 100 Lei din 1 Martie — 1 Sept. 1940. — C. Manu, Boereni 200 pe 1939. — C. Mișuțiu, Rechința 400 pe 1936-1937. — A. Gheorghiu, Chinești 200 pe 1937. — Dela următoarele Of. Parohiale: Jacobeni 200 pe 1940. — Lita Română 600 pe 1937-1939. — Băița (Bihor) 600 pe 1937-1939. — Popești (Bihor) 600 pe 1935-1937. Lunca Cernii de jos 100 sem. I. 1940.

Judecătoria mixtă Blaj secția cf.

Nr. 1840—1939 cf.

Extract din publicațiune de licitație

În cererea de executare făcută de următorul Prie Vasile din Cergăul mare contra urmăriților Muntean Vasile și soția Muntean Sinefta prin Dr. Ludovic Enyedi curator

Judecătoria:

A ordonat licitațiunea execuțională în ce privește imobilele situate în comuna Cergăul mare circumscripția judecătorei ocolului Blaj cuprinse în cf. a comunei Cergăul mare. Nr. coalei cf. 243 A + 1 ord. 1161 top. arător în extenziune de 1242 st. p. în valoare de 4500 lei cu prețul de strigare 3375 lei pentru încasarea creanței de 300 dollari capital și acesorii.

Licitațiunea se va ține în ziua de 17 luna Iulie anul 1940 ora 11 în localul oficial al Cf. al judec. mixte Blaj.

Imobilul ce va fi licitat nu va fi vândut pe un preț mai mic decât cu suma ce trece din prețul de strigare două treimi din valoarea imob.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătorec 10% din valoarea imob. prețul de strigare drept garanție, în numerar, sau să predea aceluiași delegat chitanța constatând depunerea, judecătorește, prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (§ 147, 150, 170, legea LX. 1881) § 21. legea LX. 1908).

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât valoarea cea de strigare este dator să întregască imediat garanția fixată conform procentului valorii prețului de strigare la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit (§ 25. LXI. 1908).

Data în Blaj la 30 Ianuarie 1840

ss. A. BERAN dir. cf. ss. Dr. DOROGA judecător